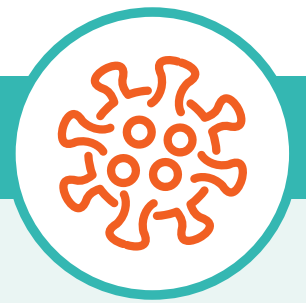

Coronavirus eind december 2020

In de afgelopen maanden heeft de overheid extra maatregelen ingevoerd. Om de verspreiding van het coronavirus te verlagen zijn de maatregelen sinds 15 december weer strenger geworden. Naast de horeca sloten ook niet-essentiële winkels. Verder werd inwoners aangeraden om met niet meer dan twee mensen thuis af te spreken. Wat voor invloed hebben de strengere maatregelen op de mentale gezondheid? Zijn inwoners meer bereid om zich aan de maatregelen te houden? En hoe staan ze tegenover het vaccineren?

In april legden wij ons panel voor het eerst een vragenlijst voor over het coronavirus. Dit onderzoek is een aantal keren herhaald. De laatste meting was tussen 30 december 2020 en 3 januari 2021. Deze factsheet beschrijft de resultaten van de coronavragenlijst die inwoners in deze periode invulden. Deze regionale resultaten vergeleken wij met de resultaten van november en de landelijke resultaten van het RIVM.

Bereidheid ten aanzien van de coronamaatregelen

Hoezeer zijn inwoners in november en december bereid zich nog aan de maatregelen te houden?

Inwoners in de regio Zaanstreek-Waterland geven aan dat in december hun **bereidheid om zich aan de coronamaatregelen te houden is toegenomen** vergeleken met november. Dit is te zien in de grafiek op de volgende pagina.

De bereidheid is vooral afgenomen op het gebied van:

- Drukke vermijden.
- Thuisblijven en geen bezoek bij verkoudheidsklachten van een huisgenoot.
- Een mondkapje dragen in het openbaar vervoer.
- Laten testen bij verkoudheidsklachten.
- In quarantaine gaan na een bezoek in het buitenland.
- In quarantaine gaan na nauw contact met een besmet persoon.

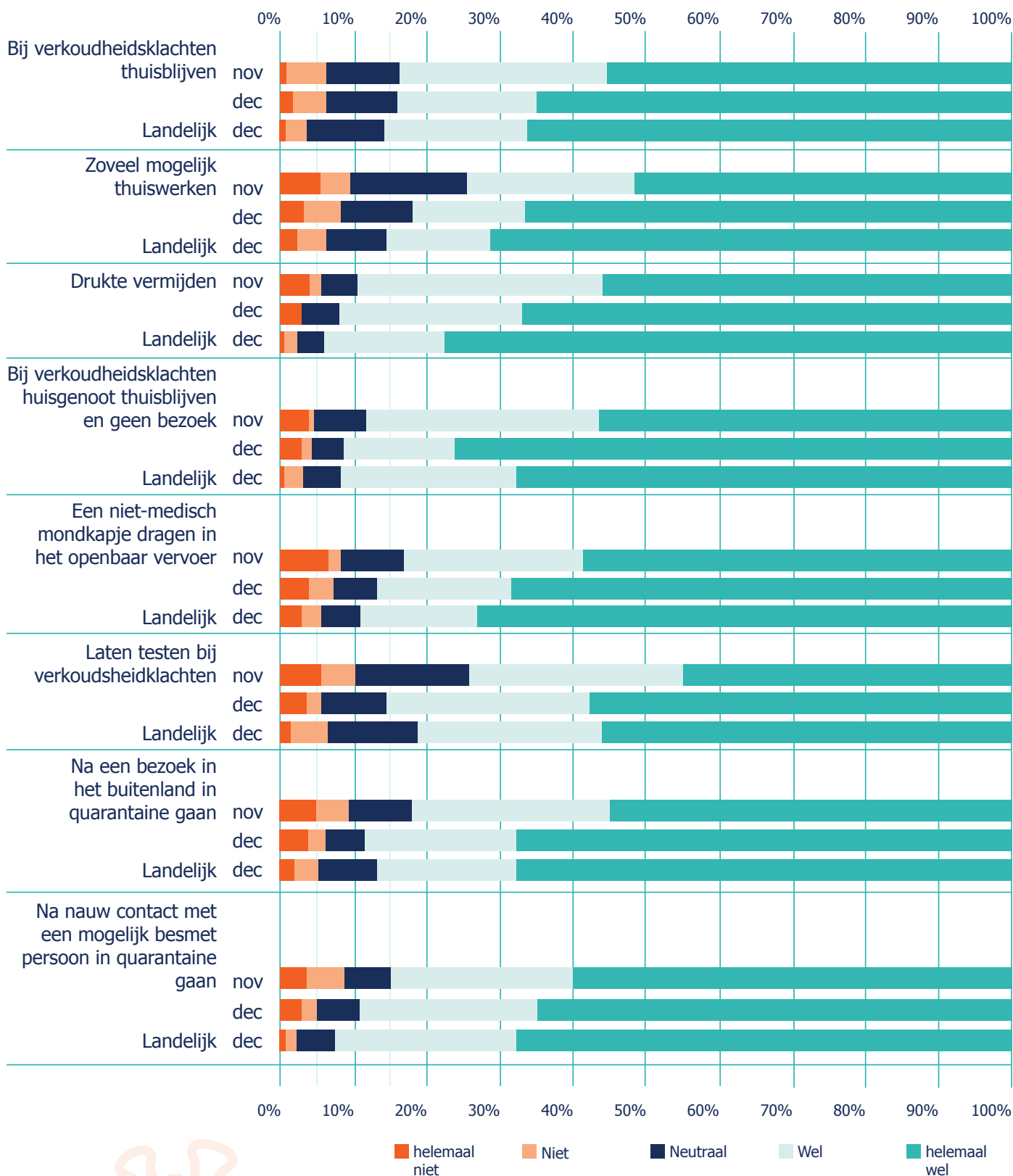
Is dit onder inwoners van Zaanstreek-Waterland anders dan in heel Nederland?

Vergeleken met de landelijke meting van december, zijn inwoners van Zaanstreek-Waterland over het algemeen **minder bereid** zich aan de maatregelen te houden. Zij geven vooral aan minder bereid te zijn om:

- Zoveel mogelijk thuis te werken.
- Drukke te vermijden.
- Thuis te blijven en geen bezoek te krijgen bij verkoudheidsklachten van een huisgenoot.
- In quarantaine te gaan na nauw contact met een mogelijk besmet persoon.

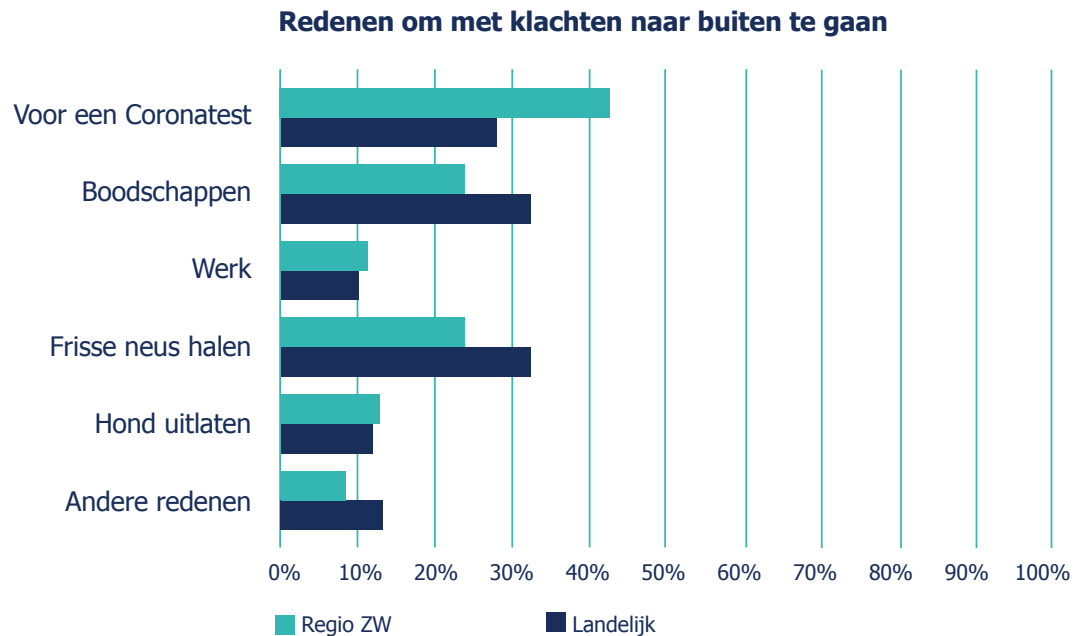
Landelijk blijft de steun voor de maatregelen hoog. Meer dan 85% van de inwoners in Nederland geeft aan bereid te zijn zich aan de maatregelen te houden. Deze percentages zijn gelijk aan de percentages tijdens de eerste lockdown. Alhoewel de bereidheid om zich aan de maatregelen wat lager ligt dan de landelijke cijfers, blijft de bereidheid in de regio Zaanstreek-Waterland stabiel hoog. Meer dan 80% van de inwoners in de regio zijn bereid zich aan de meeste maatregelen houden. Het percentage om zoveel mogelijk thuis te werken ligt iets lager. Dit is mogelijk te verklaren doordat sommige inwoners niet thuis kunnen werken.

Bereidheid om zich aan de coronamaatregelen te houden, metingen november en december

Wat zijn redenen van inwoners om toch met klachten naar buiten te gaan?

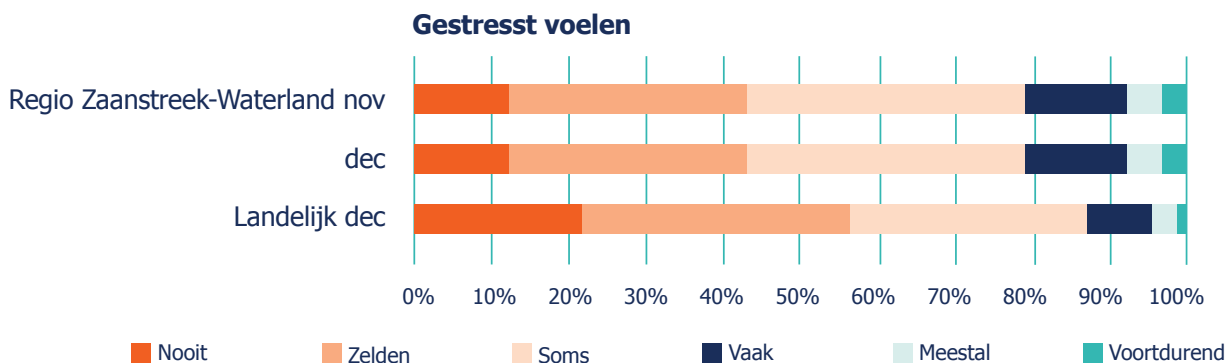
- De voornaamste reden van inwoners in de regio Zaanstreek-Waterland om naar buiten te gaan is een coronatest. Bijna 44% van de inwoners in de regio geeft dit als reden aan vergeleken met 29% in de rest van Nederland.
- Landelijk noemen inwoners met klachten boodschappen doen en een frisse neus halen als belangrijkste reden om naar buiten te gaan. In de rest van Nederland geeft 33% van de inwoners aan naar buiten te gaan voor boodschappen. In de regio gaf 21% van inwoners dit aan als reden. Daarnaast noemt 33% een frisse neus halen als reden om toch naar buiten te gaan. In totaal geeft 22% van de inwoners in de regio dit aan als reden.

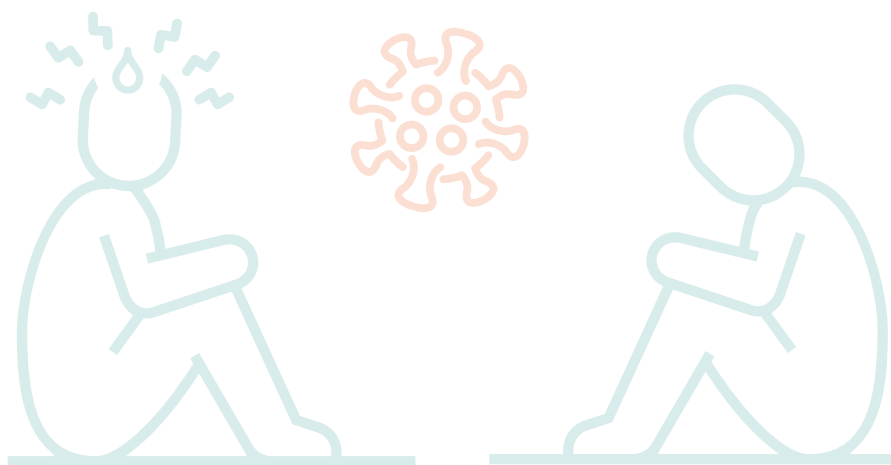
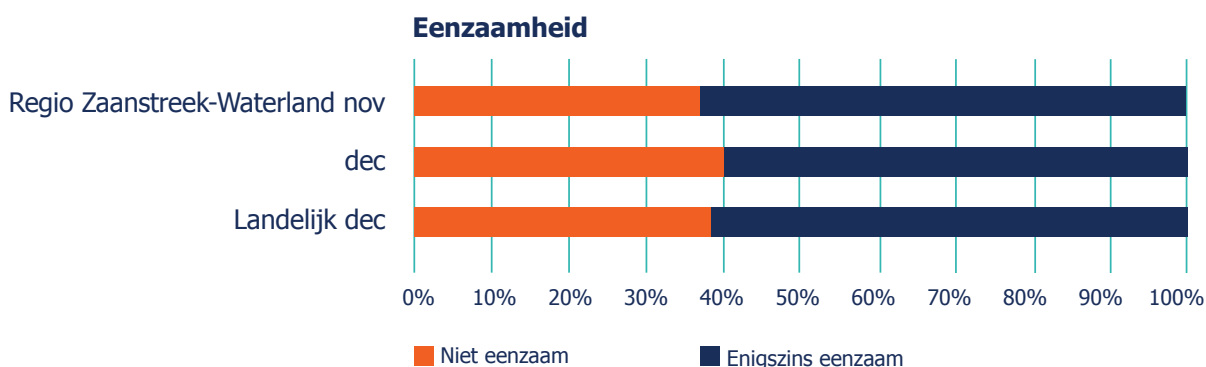
Mentale gezondheid

Hoe beoordelen inwoners in de regio Zaanstreek–Waterland hun mentale gezondheid vergeleken met heel Nederland?

- Tussen november en december is het percentage inwoners in de regio die zich gestrest voelde hetzelfde gebleven. Wel zijn inwoners in de regio nog steeds meer gestrest vergeleken met de rest van Nederland. 57% van de inwoners in de regio ervaart soms tot (zeer) vaak gevoelens van stress. In de rest van het land is dit een stuk lager met 43%.

- Zo'n 60% van de inwoners van Zaanstreek-Waterland geeft aan zich enigszins tot zeer eenzaam te voelen. Dit percentage daalde in december licht vergeleken met november. Vergeleken met de rest van Nederland geven iets minder inwoners in de regio aan zich eenzaam te voelen. Dit verschilt van november, toen juist meer inwoners in de regio aangaven zich eenzaam te voelen dan landelijk werd gemeten.

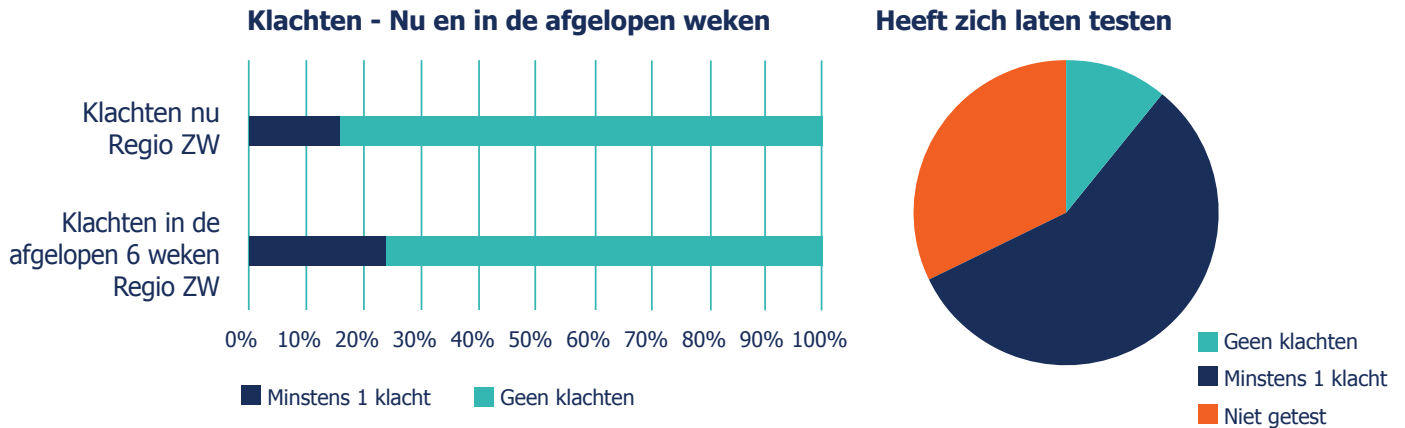
Ervaren coronaklachten

Hoezeer hebben inwoners in de regio Zaanstreek-Waterland last van coronaklachten eind december?

Coronaklachten zijn:

Verhoging, koorts, hoesten, niezen, neusverkouden, loopneus, keelpijn, moeilijk ademen en/of verlies van reuk en smaak.

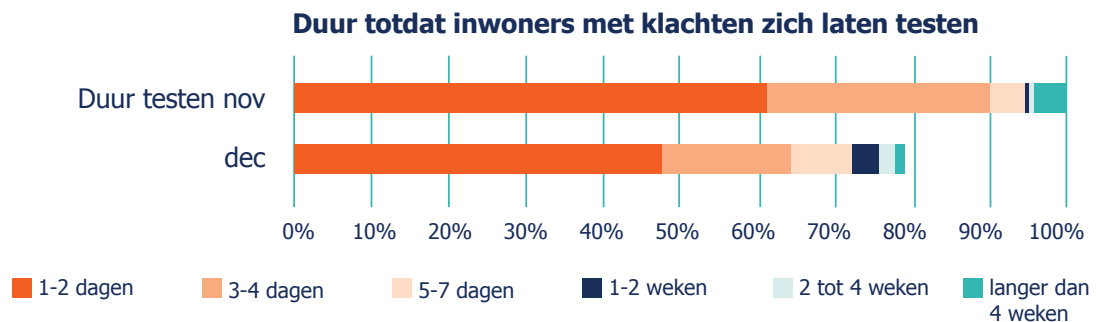
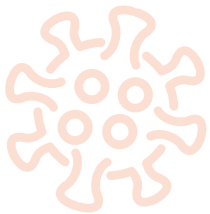
- Rond de 25% van de inwoners in de regio meldt klachten in de afgelopen 6 weken. Van de mensen met minstens 1 klacht laat 57% zich testen. Dit is toename vergeleken met november toen 48% zich liet testen.

Testgedrag

Hoe lang duurt het voordat inwoners in de regio Zaanstreek-Waterland zich laten testen?

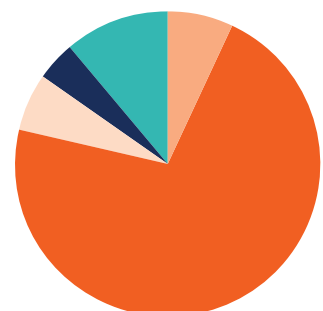
- In de laatste meting geven inwoners met klachten aan zich minder te laten testen. Ook wachten zij langer. In totaal laat 73% van de inwoners zich binnen een week testen. Dit is een stuk lager dan in november. In die maand kwam 95% van de inwoners met klachten langs voor een test.
- Daarnaast is het percentage inwoners dat zich laat testen een stuk lager. In november was dit bijna 100%, maar eind december is dit gedaald tot 78%. Mogelijk zijn de feestdagen een reden dat minder mensen een afspraak maken.

Waar laten inwoners zich testen?

- Inwoners in Zaanstreek-Waterland laten zich nog voornamelijk in de GGD teststraat testen. Dit is niet veranderd vergeleken met november.

- Ziekenhuis of huisarts
- GGD Teststraat
- GGD Teststraat prioriteit voor zorgmedewerkers en leraren
- Bij een bedrijf (op mijn eigen initiatief)
- Bij een bedrijf (via mijn werkgever)

Vaccineren

Hoe bereid zijn inwoners in de regio Zaanstreek-Waterland om zich te laten vaccineren vergeleken met de inwoners van heel Nederland?

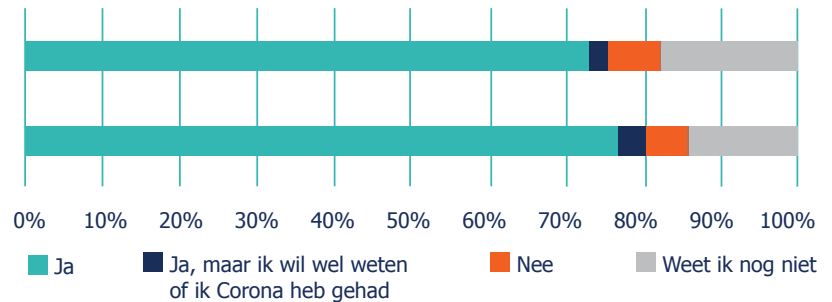
- In de regio ZW geeft 73% van de inwoners aan zich te laten vaccineren. Dit is lager dan de landelijke meting waarin 77% van de inwoners aangeeft zich te laten vaccineren.
- Daarnaast geven meer inwoners in de regio aan dat zij nog niet weten of zij zich laten vaccineren.

Regio Zaanstreek-Waterland

Landelijk

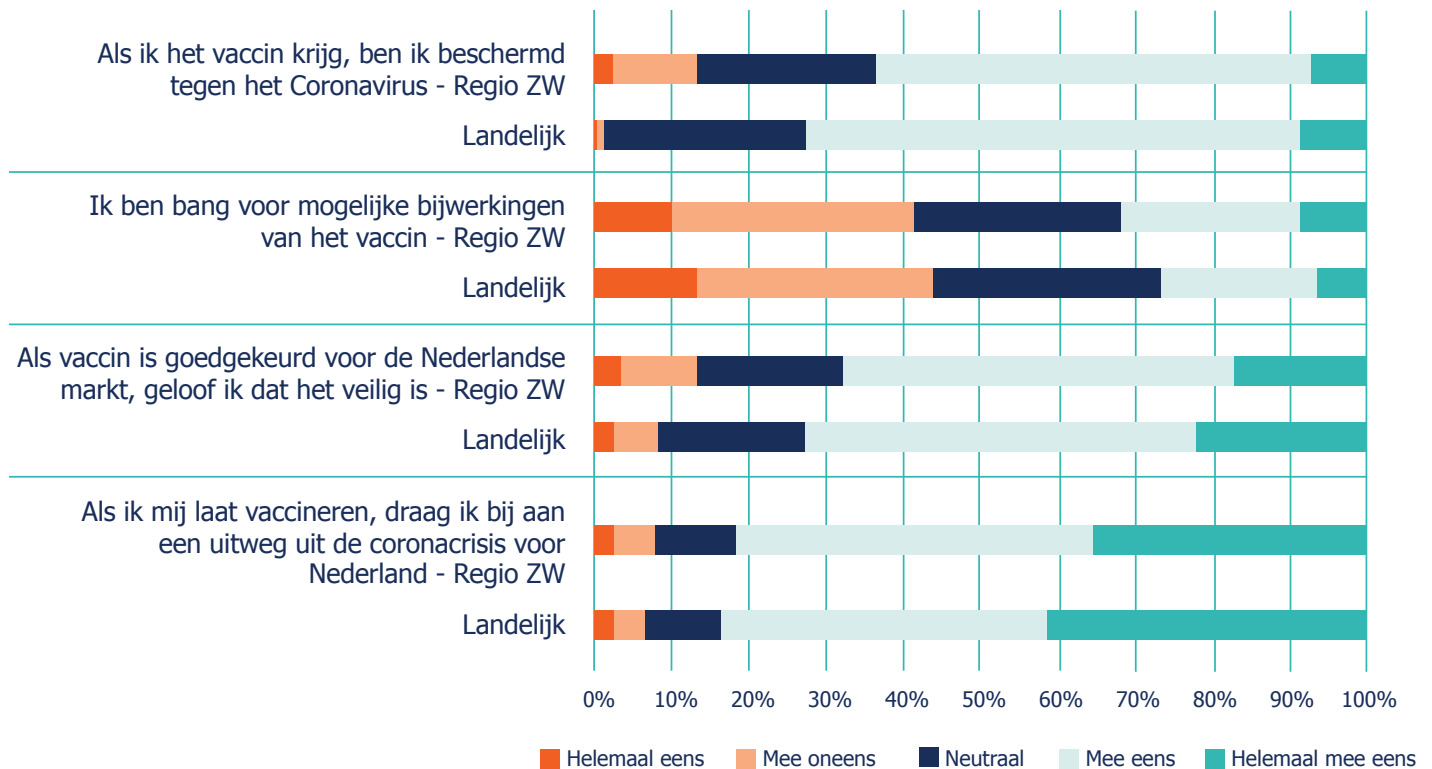
Vaccinatie bereidheid

Hoeveel vertrouwen hebben inwoners van Zaanstreek-Waterland in het vaccin en hoe bereid zijn zij om zich te laten vaccineren?

- Inwoners van de regio Zaanstreek-Waterland zijn iets minder positief over het vaccin vergeleken met de landelijke cijfers. Zij hebben iets minder vertrouwen in de bescherming van het vaccin tegen het coronavirus. Ze zijn ook iets angstiger voor bijwerkingen. Daarnaast hebben ze minder vertrouwen in de veiligheid van het vaccin. Verder verwachten ze minder dat het vaccin een uitweg biedt uit de coronacrisis.

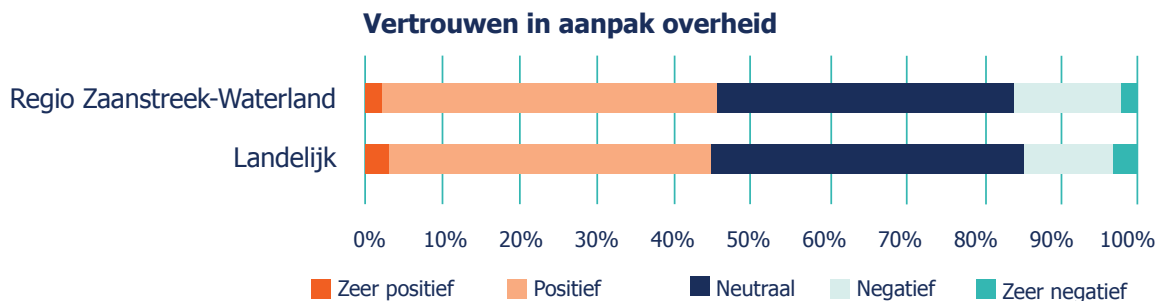
Vaccinatie stellingen

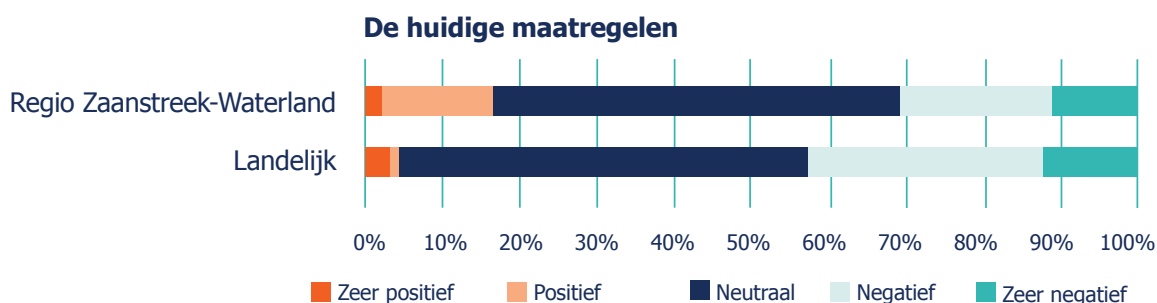
Vertrouwen en Communicatie

Hoeveel vertrouwen hebben de inwoners in de regio in de aanpak van de overheid en staan zij achter de coronamaatregelen vergeleken met de rest van Nederland?

- Wij vroegen inwoners van de regio wat zij van de maatregelen tegen het coronavirus vinden. Iets minder dan de helft van de inwoners in de regio is (zeer) positief over deze maatregelen. Dit is bijna gelijk aan de landelijke cijfers.

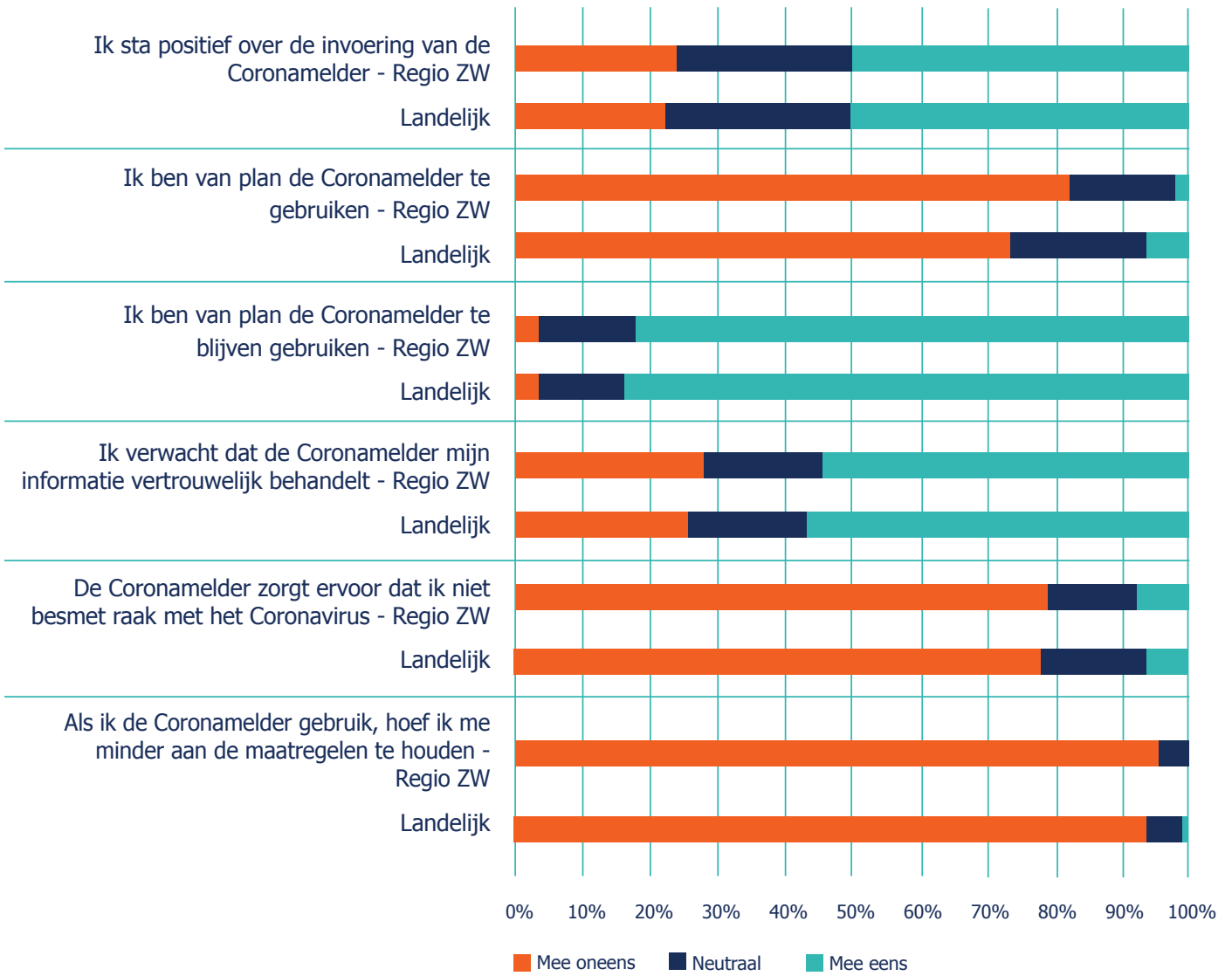
- Bijna 20% van de inwoners in de regio geeft aan dat er teveel maatregelen gelden. Dit is een stuk hoger dan de landelijke cijfers. Daarnaast vinden meer inwoners in de rest van Nederland dat er te weinig maatregelen gelden vergeleken met inwoners in de regio.

- Rond de 62% van de inwoners in de regio heeft de Coronamelder app geïnstalleerd. Over de Coronamelder zijn inwoners in de regio minder positief dan de landelijke cijfers laten zien. Ze zijn minder bereid om de Coronamelder te gebruiken. Ook hebben ze minder vertrouwen dat de Coronamelder helpt in het voorkomen van een besmetting met het coronavirus. Inwoners vinden niet dat mensen zich minder aan de maatregelen moeten houden als ze de Coronamelder gebruiken.

Coronamelder

Inwoners Zaanstreek-Waterland meer bereid om zich aan de maatregelen te houden, maar staan minder positief tegenover vaccineren en de maatregelen van de overheid.

Inwoners van Zaanstreek-Waterland zijn, vergeleken met november, meer bereid om zich aan de maatregelen te houden. Zij zijn vooral meer bereid om drukte te vermijden en thuis te blijven als een huisgenoot verkoudheidsklachten heeft en om een mondkapje te dragen in het openbaar vervoer. Daarnaast willen ze zich vaker laten testen bij verkoudheidsklachten. Verder zijn ze ook meer bereid om in quarantaine te gaan na een bezoek in het buitenland of contact met een mogelijk besmet persoon.

Deze bereidheid is nog wel steeds lager dan de landelijke bereidheid. Dit geldt vooral voor zoveel mogelijk thuisblijven en drukte vermijden. Ook zijn inwoners van de regio minder bereid dan de rest van Nederland om thuis te blijven bij verkoudheidsklachten van een huisgenoot. Daarnaast zijn zij minder bereid om in quarantaine te gaan na contact met een mogelijk besmet persoon.

Vergeleken met november, geven inwoners in de regio geen veranderingen in mentale gezondheid aan. Wel geven zij nog steeds aan zich vaker en meer gestrest te voelen dan de rest van Nederland.

Inwoners in de regio hebben vergeleken met de landelijke cijfers minder vertrouwen in het vaccin. Ook zijn ze minder bereid om zich te laten vaccineren. Zij geven ook meer aan dat er momenteel teveel maatregelen gelden. Daarnaast staan ze minder positief tegenover de Coronamelder en het gebruik ervan om coronabesmettingen te verlagen.

Een positieve uitkomst is dat inwoners meer bereid zijn om zich aan de maatregelen te houden. Dit kan een positief effect hebben op de vermindering van het aantal besmettingen in de regio. Mentale gezondheidsproblemen blijven stabiel, maar zijn wel een zorg bij aanhoudende maatregelen. Daarnaast staan inwoners in de regio minder positief tegenover het vaccineren. De GGD adviseert daarom om meer aandacht te besteden aan het vergroten van het vertrouwen in het vaccin en de vaccinatiebereidheid.

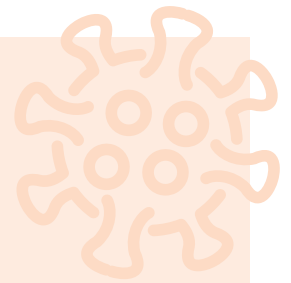
Achtergrondkenmerken

Alle acht gemeenten van de regio Zaanstreek-Waterland zijn in dit onderzoek vertegenwoordigd. De vragenlijst werd opgestuurd naar panelleden van GGD Zaanstreek-Waterland. Daarnaast is de vragenlijst ook verspreid onder alle inwoners via (social) media. In totaal hebben 691 panelleden en inwoners eind december/begin januari de vragenlijst ingevuld. De resultaten zijn vergeleken met de resultaten van de 856 panelleden die in november meededen.

Vooraf vrouwen (72%) en hoger opgeleiden (57%) hebben meegedaan aan het onderzoek. De resultaten zijn daarom niet zomaar te vertalen naar de (gemiddelde) mening van de inwoner van de regio. Ze geven wel een aanduiding.

41% werkt in een cruciale beroepsgroep, zoals de zorg en onderwijs. 12% heeft een beroep wat valt onder de vitale processen zoals veiligheid en stroomvoorziening. Van de deelnemers heeft 37% kinderen. Daarnaast heeft 62% betaald werk, werkt 9% als ZZP-er en is 4% werkloos.

Heeft u hulp nodig? Zoek contact!

- Voor medische vragen met betrekking tot uw eigen gezondheid bel uw huisarts.
 - Voor vragen over mentale gezondheid, zie www.steunpuntcoronazorgen.nl
 - Voor een luisterend oor: De Luisterlijn 0900 0767 (24/7)
 - Voor (praktische) hulp: Rode Kruis Hulplijn 070 4455888
 - Nazorg voor corona patiënten, zie www.c-support.nu
- Of kijk op www.ggdzw.nl of <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19>

Resultaten panelonderzoek coronavirus eind december 2020

GGD Zaanstreek-Waterland, Epidemiologie - onderzoek@ggdzw.nl - Zaandam, januari 2021.

Overname van gegevens is toegestaan, indien voorzien van de volgende bronvermelding: Panelonderzoek corona december 2020. GGD Zaanstreek-Waterland, februari 2021.

